

«یوسف کاووسی» در بررسی روایت دوگانه همتی و سیاستگذار پولی از رشد نقدینگی:

پول داغ بانک مرکزی تبعات داغ‌تری چون تورم دارد

رامتین موثق

اعلام کرد: کاهش قابل توجه رشد پایه پولی در سال ۱۴۰۲ همراه با کاهش رشد نقدینگی در این سال، به‌خوبی حاکی از توفیق بانک مرکزی در کنترل کل‌های پولی و ایجاد شرایط لازم برای کاهش نرخ تورم در سال جاری و سال‌های آتی می‌باشد. براساس آمارهای مقدماتی، حجم پایه پولی در پایان اسفندماه ۱۴۰۲ به رقم ۱۱۰۷۷۰ هزار میلیارد ریال رسید.

بر اساس این گزارش، نرخ رشد نقدینگی نیز طی یک روند نزولی از ۴۰٫۶ درصد در پایان سال ۱۳۹۹ و ۴۲٫۸ درصد در پایان مهرماه سال ۱۴۰۰ به ۳۱٫۱ درصد در پایان سال ۱۴۰۱ و ۲۴٫۳ درصد در پایان سال ۱۴۰۲ رسید که این امر، بیانگر توفیق کامل بانک مرکزی در کنترل رشد نقدینگی و حصول اهداف تعیین‌شده است.

نقدینگی باکسری بودجه ایجاد می‌شود یک کارشناس پولی و بانکی در گفت‌وگو با «توسعه ایرانی» با یادآوری اینکه طی سنوات گذشته نقدینگی ایجاد شده و هر ساله هم به این نقدینگی افزوده می‌شود، اظهار کرد: دلیل

یوسف کاووسی در گفت‌وگو با «توسعه ایرانی»: نقطه ضعف ماصر فا چاپ پول نیست بلکه ساختاری است. اگر ساختارهای ما، مانند ساختار بودجه، دچار مشکل نباشد، مجبور به چاپ پول نمی‌شویم

این حجم نقدینگی کسری‌های بودجه‌ای است که توسط مجلس و دولت ایجاد می‌شود؛ یعنی محل‌های هزینه ایجاد می‌شود اما درآمدها تحقق‌پذیدانی‌کنند و در این حالت کسری به وجود می‌آید.

یوسف کاووسی درباره تأثیر کسری بودجه بر نقدینگی گفت: برای مثال احداث فرودگاه یا بزرگراهی در یک منطقه مصوب می‌شود و از محلی باید این پول تأمین و هزینه پروژه پرداخت شود. محل تحقق این هزینه فروش نفت با یک قیمت معین در نظر گرفته می‌شود و در سال اتفاقاتی می‌افتد که نفت فروش نمی‌رود و کسری ایجاد می‌شود. در این حالت به بانک‌ها می‌گویند به این پروژه کمک کنید. بانک‌ها با خلق پول کمک می‌کنند که این کسری رفع شود.

او افزود: با این خلق پول، طبق روال عادی با نرخ ۲۳ درصد تسهیلات می‌دهند اما دولت می‌خواهد سوبسید دهد و چند درصد را صرفاً قبول می‌کند. جایی می‌رسد که بانک‌ها توان انجام یا تمایل آن را ندارند. اینجا است که بانک مرکزی ورود و پروژه را تأمین مالی می‌کند. در این حالت، نقدینگی که از طرف بانک مرکزی ایجاد شود، چاپ پول است.

تبعات گسترده پول داغ

مدیرکل اسبق بازرسی بانک مرکزی با اشاره به اینکه اثر چاپ پول بر پایه پولی ۱ به ۷ است، تصریح کرد: پولی که بانک مرکزی ایجاد و چاپ کند، پول

داغ نام دارد. پول داغ هزینه‌ها و تبعات داغ‌تری هم دارد و آثار بسیاری بر اقتصاد می‌گذارد. برای مثال تورم ایجاد می‌کند که تمام مردم درگیر تبعات آن می‌شوند.

کاووسی ادامه داد: ممکن است یک کسری معمولی وجود داشته باشد و از طرق معمول حل شود، اثر این کسری بر اقتصاد کم و در حد ۱ درصد است؛ اما زمانی که بانک مرکزی برای جبران کسری بودجه چاپ پول می‌کند، اثرش هفت برابر می‌شود و می‌گویند پایه پولی رشد کرده است.

او با تأکید بر اینکه وقتی که رشد نقدینگی باشد، به تبع پایه پولی بیشتر و تورم بیشتر و گسترده‌تری رایج مردم معمول می‌کند، عنوان کرد: البته از طرفی باید در نظر گرفت نقدینگی همیشه بد نیست. نقدینگی برای پروژه‌هایی که حیاتی و مطلوب هستند، نه تنها ضرر ندارد بلکه صواب هم هست. اما تشخیص مطلوب بودن پروژه باید با سازمان برنامه و بودجه باشد نه فشارهایی که از باب قدرت و ثروت سیاسی یا

نقدینگی همیشه بد نیست. نقدینگی برای پروژه‌هایی که حیاتی و مطلوب هستند، نه تنها ضرر ندارد بلکه صواب هم هست. اما تشخیص مطلوب بودن پروژه به باید با سازمان برنامه و بودجه باشد نه فشارهایی که از باب قدرت و ثروت سیاسی یا برای مثال نمایندگان یک استان، وارد می‌کنند

برای مثال نمایندگان یک استان، وارد می‌کنند. به گفته این کارشناس، برخی پروژه‌ها در استان‌ها از طریق فشار نمایندگان آن منطقه تأمین مالی می‌شود و دلیل آن هم کسب رای برای آن نمایندگان است. این نگاه منطقه‌ای از طرق نمایندگان مجلس است و در مجلس دیدگاه ملی وجود ندارد.

چاپ بی‌رو به پول در زمان ریاست همتی هم مطرح بود

کاووسی در ادامه به سخنان همتی اشاره کرد و گفت: چرایی تشدید چاپ پول سوالی است که زمان

مدیرکل اسبق بازرسی بانک مرکزی: پولی که بانک مرکزی ایجاد و چاپ کند، پول داغ نام دارد. پول داغ هزینه‌ها و تبعات داغ‌تری هم دارد و آثار بسیاری بر اقتصاد می‌گذارد برای مثال تورم ایجاد می‌کند که تمام مردم درگیر تبعات آن می‌شوند

ریاست او هم در بانک مرکزی هم مطرح بود. او با یادآوری اینکه در زمان همتی هم می‌گفتند به اندازه کل تاریخ بانک مرکزی نقدینگی ایجاد شده، تأکید کرد: اکنون هم همین روند رخ می‌دهد و دلیل این امر به کسری‌های موجود و فشارهایی که از طرف دولت و مجلس به بانک مرکزی برای تأمین مالی می‌آید، بازمی‌گردد.

مدیرکل اسبق بازرسی بانک مرکزی با عنوان اینکه به این تأمین مالی، تسهیلات تکلیفی می‌گویند، بیان کرد: زمانی است که حقوق کارمندان دولت به تعویق افتاده و دولت پول پرداخت آن را ندارد. در اینجا بانک مرکزی باید چه کار کند؟ آیا باید مقاومت کند و بگوید پول چاپ نمی‌کنم؟

کاووسی اضافه کرد: هر کس رئیس بانک مرکزی باشد مجبور به تبعیت از خواسته‌های دولت است که مشکل حل شود زیرا مقاومت در برابر آن تبعات اجتماعی و به دنبال آن تبعات امنیتی دارد.

او تصریح کرد: نقطه ضعف ماصر فا چاپ پول نیست، بلکه ساختاری است. اگر ساختارهای ما، مانند ساختار بودجه، دچار مشکل نباشد، مجبور به چاپ پول نمی‌شویم. این کارشناس پولی و بانکی، اظهار کرد: همین بودجه ۱۴۰۳ ۶۰۰ همت کسری دارد. در طول سال هم ممکن است با عدم فروش نفت و تشدید تحریم‌ها، افزایش پیدا کند.

کاووسی با اشاره به اینکه اگر بخوایم پروژه‌های نیمه تمام را به سرانجام برسانیم، ممکن است ۳۰۰ سال طول بکشد و حتی با تأمین مالی هم جمع نشود، تأکید کرد: پس ریشه کسری بودجه مربوط به امسال یا این دولت و دولت قبلی نیست. این یک پروسه ۲۰ ساله است که از سال ۸۴ با کلنگ زنی‌های بی‌حساب و کتاب آغاز شد.

او با عنوان اینکه دلایل تشدید چاپ پول از قبل بوده و حتی همین مجلس هم مقدمات آن را فراهم می‌کند، ادامه داد: برای مثال مجلس می‌گوید باید حقوق بازنشستگان را هم‌تراز کنیم یا صندوق‌های ورشکسته باید تأمین شوند. کاووسی در پایان با طرح این پرسش که «آیا وظیفه دولت اداره کردن صندوق‌های بازنشستگی است»، خاطرنشان کرد: طبعاً این صندوق‌ها در اختیار متخصصین نبوده و به این روز افتاده و دولت هم برای اینکه مسائل سیاسی و امنیتی برای خود نداشته باشد و اعتراضات مشکل ساز نشود، آن‌ها زیر پر و بال خود می‌گیرد.

انتشار اوراق گواهی سپرده با نرخ سود ۳۰ درصد خبر داد، بسیاری از کارشناسان در همان آثار مخرب آن را پیش‌بینی می‌کردند. برای مثال علی مدنی زاده، رئیس دانشکده اقتصاد دانشگاه صنعتی شریف، معتقد است انتشار این گواهی، آثار مثبت سیاست کنترل ترازنامه بانک‌ها و دیگر سیاست‌های انقباضی بانک مرکزی را از بین برده و اقتصاد ایران را با لنگر توری ۲۰ درصدی در سال ۱۴۰۳ مواجه می‌کند.

با وجود این هشدارها، بانک مرکزی سیاست عرضه اوراق سپرده ۳۰ درصدی را که در ابتدای کار بود یک سیاست موقت باشد ادامه داد و انتشار این اوراق همچنان ادامه یافته است. باید دید حالا که آثار مخرب این سیاست به‌وضوح نمایان شده است، واکنش بانک مرکزی چه خواهد بود و انتشار این اوراق تا چه زمانی ادامه پیدا می‌کند.

این عضو اتاق بازرگانی افزود: مدت زمان تعلیق پوشش بیمه سبز برای رانندگان ایرانی تا ماه آینده میلادی به شش ماه می‌رسد و تاکنون کار مثمر ثمری که دولت و وزارت امور خارجه باید در زمینه رفع تعلیق ایران انجام دهند، صورت نگرفته است.

رستمی همچنین تصریح کرد: حمل‌دریایی در بنادر شمالی با چالش لایروبی نشدن بنادر روبه‌رو است و این اتفاق به کاهش تراز آب در این بنادر انجامیده است؛ در سال ۱۴۰۲ در ۳۰ متر عقب‌نشینی داشته و در پی این اتفاق اسکله‌ها باید لایروبی شود و اگر برای این مشکل چاره‌اندیشی نشود در سال‌های آینده مشکلات جدی برای حمل‌دریایی ایجاد می‌شود؛ این موضوع امروز به عنوان یکی از دغدغه‌های بخش خصوصی مطرح است.

خبر اقتصادی

مناقصات در شرکت مشترک «الخلیج» در حال برگزاری است
تدارک عربستان و کویت برای برداشت گاز از میدان آرش

یک خبرنگار حوزه نفت و انرژی از تدارک عربستان و کویت برای برداشت گاز از میدان مشترک آرش خبر داد. وحید حاجی‌پور در

شبکه ایکس نوشت: «در روزهایی که گشت‌ارشاد و چهار تا تجمع سازمانی، شده مساله اصلی کشور؛ عربستان و کویت با تأسیس شرکت مشترک به نام الخلیج، در حال برگزاری مناقصات هستند تا هر چه زودتر برداشت گاز از میدان مشترک آرش را آغاز کنند؛ بدون در نظر گرفتن ایران به‌عنوان یکی از صاحبان اصلی این میدان گازی.»

یک عضو اتاق بازرگانی مطرح کرد:

از دست دادن بازار مرغ ترکمنستان با یخ‌شنامه‌های ناگهانی

رئیس اتاق مشترک بازرگانی ایران و ترکمنستان گفت: ابلاغ بخش‌نامه‌های ناگهانی و پیش‌بینی نشده از سوی

مسئولان ایرانی صادرات مرغ را از ایران به این کشور با توقف‌های گاه‌وبیگاه روبه‌رو می‌کرد و سبب می‌شد بازرگانان ایرانی نتوانند به تعهدات خود در بازار مصرف این کشور عمل کنند؛ این خطای ایران در صادرات با ترکمنستان آنها را به تکاپو انداخت تا خود تولید مرغ را آغاز کنند. به گزارش ایلنا، مضان بهرامی تصریح کرد که اگر خطای مسئولان دولتی در تنظیم مقررات صادراتی نبود امروز بازار ترکمنستان را از دست نمی‌دادیم البته که منظور دولت خاصی نیست به طور کلی دولت‌ها سیاست توقف صادرات را باید کنار بگذارند و برای تنظیم بازار داخل در صادرات تعرفه تعیین کنند تا دروازه‌های صادراتی به کل به‌روى صادر کنندگان بسته نشود، برای صادر کنندگان حفظ بازار در اولویت است و حتی نسبت به کسب سود هم اهمیت بیشتری دارد.

صدور مجوز واردات ۲ هزار دستگاه اتوبوس برون شهری کار کرده

هیات وزیران مصوبه مجاز بودن وزارت صمت نسبت به ثبت سفارش ۲۰۰۰ اتوبوس برون شهری با عمر کمتر از ۵

سال و با تخفیف ۵۰ درصدی در سود بازرگانی را ابلاغ کرد. به گزارش خبرگزاری مهر، محمد مخبر، معاون اول رئیس‌جمهور، در بخشنامه‌ای موضوع مجاز بودن وزارت صنعت، معدن و تجارت نسبت به ثبت سفارش ۲۰۰۰ دستگاه اتوبوس برون شهری با عمر کمتر از (۵ سال) و با تخفیف ۵۰ درصدی در سود بازرگانی، به منظور توسعه حمل و نقل عمومی مسافر، تنظیم بازار و ارائه خدمات بهینه به مسافران را بر عین حسینی را ابلاغ کرد.

۲ قلم کالای خوراکی مشمول ارز ترجیحی شد

بر اساس اصلاحیه مصوبه هیات وزیران، به لیست کالاهای مشمول دریافت ارز ترجیحی ۲۸

هزار و ۵۰۰ تومانی، برنج و روغن نیز اضافه شد. گزارش ایسنا، پیش از این، بر اساس مصوبه هیات وزیران ۲۴ قلم کالای خوراکی و کشاورزی شامل انواع گوشت تازه یا سرد کرده گوساله و گوسفند، گندم معمولی، جو، ذرت دامی و... در سال جاری مشمول ارز ترجیحی برای واردات شده بود.

رئیس کمیسیون معدن اتاق ایران خواستار شد: برای واردات مواد اولیه، بدون صف دلار نیما بدهید

رئیس کمیسیون صنایع معدنی اتاق ایران به دولت پیشنهاد داد تا در قبال دریافت ارز صادر کنندگان به نرخ

نیمایی، مواد اولیه و تجهیزات آن را بدون صف انتظار با همان نرخ از تأمین کند. به گزارش اقتصاد آنلاین، بهرام شکوری افزود: پیشنهاد ما این بود که ما ارز را به دولت به نرخ که تأیید می‌کند تحویل دهیم و بدون ماندن در صف انتظار، ارز را با همان نرخ برای واردات ماشین‌آلات، تجهیزات تولید و مواد اولیه بدون در صف انتظار ماندن در یافت کنیم؛ موضوعی که اگرچه بسترهای قانونی آن فراهم است، اما عملاً اجرایی نمی‌شود؛ چرا که صادر کننده می‌توانست بر مبنای قانون، ارز خود را برای واردات خود استفاده کند.